

УДК: 378.22:377:[687.01]

Белла Григорівна Голик,
аспірант кафедри культурології та методики викладання культурологічних дисциплін,
Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка,
вул. Остроградського 2, м. Полтава, Україна

ЯКІСТЬ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦЯ ДИЗАЙНУ

У статті розкрито структуру освітніх рівнів якісної професійної підготовки фахівця дизайну. Визначено поняття якості освіти на всіх її рівнях. Науково обґрунтовано поняття «дизайн-освіта», що виступає предметом культурного, естетичного та творчого дослідження. Складовими рівнів становлення фахівця виступає профорієнтація, що ж до вищої школи, то тут будується структура професійного фундаменту оцінки наслідків діяльності спеціаліста. Післядипломна освіта орієнтована на здатність виконання професійної роботи, саморозвиток і самооцінку професійної компетентності та особистісного росту. Саме перспектива впровадження системи різнорівневої професійної підготовки фахівця дизайну ефективно сприятиме зростанню її якості та залежатиме від навчального закладу, в якому вдало поєднуюватиметься професорсько-викладацький склад, особистості регіону, розвиток економіки, традицій. Активна діяльність викладача та студента на всіх освітніх рівнях сприятиме підвищенню якості засвоєння знань, набуття навичок та професійних вмій.

Ключові слова: освіта, дизайн, якість, дизайн-освіта, фахівець, профорієнтація, вищий навчальний заклад, професійна підготовка, освітні рівні, професійна компетентність, післядипломна освіта.

Постановка проблеми. На сучасному етапі особливої актуальності набуває проблема вивчення, становлення і розвитку системи якості освітньої підготовки дизайнерів в Україні як невід'ємної складової загальної педагогічної освіти. Освіта, як і будь-який процес або результат діяльності людини, має визначену якість. Отримання якісної освіти – одне з найголовніших питань професійної підготовки майбутніх фахівців, що вказує на оволодіння теоретичними знаннями, практичними вміннями, навичками та самостійним вдосконаленням своїх професійних знань, які сприятимуть розвитку особистості, професійної кар'єри, культуроздатності та здатності до ефективної соціальної життєтворчості тощо. Тому сьогодні для професійної педагогічної науки характерним є значний інтерес до проблеми модернізації та підвищення якості професійної підготовки майбутніх фахівців дизайну. «Якість» розглядається як результат комплексу освітнього процесу, що відповідає вимогам (стандартам) і очікуванням суспільства та реально відображає досягнення фахівця нового освітнього рівня, який відрізнятиметься спроможністю швидкої адаптації до змін в професійній діяльності.

Аналіз останніх досліджень. Розглядаються окремі аспекти фахової освіти фахівців-дизайнерів, які частково висвітлені у процесі науково-пошукової роботи, виявлено проблему якісної освітньої професійної підготовки фахівців в сфері дизайну, що є центральним питанням публікацій багатьох відомих зарубіжних і вітчизняних учених (С. Антонович, О. Боднар, В. Коновал, В. Косів, А. Павлів, В. Прусак, В. Радкевич, М. Селівачов, А. Чебикін, В. Яблонський та ін). Однак, проблеми підвищення якості професійної освіти майбутніх дизайнерів відповідно до вимог сьогодення не приділено належної уваги.

Мета статті полягає в науковому дослідженні та встановленні характеристик основних рівнів системи освітнього середовища професійної підготовки на певних етапах та з'ясування шляхів і перспектив якості освітнього середовища професійної підготовки фахівця дизайну.

Виклад основного матеріалу. Поняття якості є одним із центральних питань у сфері вищої освіти. Зрозуміло, що феномен якісної освіти потрібно узгодити із загальним поняттям якості. Академічний тлумачний словник української мови дає визначення терміну:

1. По-перше, це «внутрішня визначеність предмета, яка становить специфіку, що відрізняє його від усіх інших».

2. По-друге, якість – це «ступінь вартості, цінності, придатності чого-небудь для його використання за призначенням».

3. По-третє, якість – це ще «та чи інша характерна ознака, властивість, риса кого-, чого-небудь» [1].

Стандарт ДСТУ ISO 9000:2007 надає таке офіційне визначення поняття: «якість – це ступінь, до якого сукупність власних характеристик задовольняє вимоги» [3, с. 37]. Але цей стандарт не дає відповіді на важливе питання – чиї саме вимоги необхідно задовольнити. У сфері освіти є багато інтересів, які мають істотно різні вимоги до результатів навчання.

Якість освітнього середовища відображає відповідність результатів навчання, освітніх процесів та інституційних умов актуальним цілям розвитку особи й суспільства.

Згідно з діючим Законом України «Про вищу освіту», якість вищої освіти – це «сукупність якостей особи з вищою освітою, що відображає її професійну компетентність, ціннісну орієнтацію, соціальну спрямованість і обумовлює здатність задовольняти як осо-

бисті духовні і матеріальні потреби, так і потреби суспільства» [4].

До структури вищої освіти входять освітні рівні (неповна вища освіта, базова вища освіта, повна вища освіта) та освітньо-кваліфікаційні рівні (молодший спеціаліст, бакалавр, спеціаліст, магістр).

Вищі навчальні заклади здійснюють підготовку фахівців за такими освітньо-кваліфікаційними рівнями:

- молодший спеціаліст (забезпечують технікуми, училища, інші вищі навчальні заклади першого рівня акредитації);

- бакалавр (забезпечують коледжі, інші вищі навчальні заклади другого рівня акредитації);

- спеціаліст, магістр (забезпечують вищі навчальні заклади третього і четвертого рівнів акредитації).

Освітнє середовище – поняття, що формується. Воно складається з таких структурних компонентів: фізичне оточення, людський фактор, програма навчання.

Проблема якості підготовки майбутнього дизайнера тісно пов'язана з формуванням та вдосконаленням моделі фахівця цього напрямку. Процес проектування та вдосконалення підготовки фахівця повинен мати вигляд розгорнутого документа, який відображає вимоги до знань випускників, їхніх навичок, умінь, особистих якостей, що забезпечують подальшу ефективність у всіх сферах подальшої професійної діяльності [9, с. 66].

Якість – це властивість предметів відповідати певним вимогам. Система оцінювання якості навчання студентів, її методи, засоби та технології оцінювання мають відображати у собі мету освітньої системи, трансформовану у вимоги до професійної компетенції фахівця [2, с. 232].

Дизайн – це один із нових видів професійної діяльності в Україні, є надзвичайно складною системою, яка весь час змінюється і вдосконалюється. Історія розвитку дизайну, його значущість у культурі мають бути відомі молодій людині при виборі власного шляху професійного становлення.

Розглядаючи розвиток дизайну і дизайнерської освіти як комплексну проблему суспільного розвитку, насамперед виділяємо якісну сторону системи підготовки фахівців відповідного профілю, що є основою ефективності і прогресивного розвитку усієї сфери. Високий рівень підготовки фахівців, з одного боку, визначає успішність галузі, а з іншого – безпосередньо впливає на зростання попиту на фахівців і потребу у їхній діяльності. З цього приводу дослідниця проблем дизайнерської освіти Н. О. Ковешнікова відмічає двоєдину сутність розвитку дизайнерської професійної освіти – освіта для дизайну і дизайн для освіти [6, с. 21].

Дизайн-освіта – це проектування навчально-виховного процесу на основі взаємодоповнюваності наукового й художнього пізнання способом моделювання вербальної та сенсорної інформації у вигляді

образів-понять [10, с.14-17]. Вважаємо, що зазначене формулювання поняття в першу чергу відображає специфіку початкової дизайн-освіти.

Загальні проблеми дизайн-освіти є предметом різнобічного дослідження науковців. Зокрема, О. Генісаретський визначає методологічні та гуманітарно-художні проблеми дизайну, Є. Лазарєв розглядає дизайн як техніко-естетичну систему, В. Сидоренко – як проектну культуру та естетику дизайнерської творчості [8].

Голова Національної асоціації дизайн-освіти Англії вважає: «...розвиток освіти, особливо дизайну, є соціальною необхідністю, а не тимчасовою модою, а його завдання – готувати учнів до зміни, а не забезпечувати їх засобами пристосування до суспільства, відомого нам сьогодні» [11, с. 40]. Саме формулювання сутності визначення професійно-педагогічної дизайн-освіти автор не надає.

Вітчизняні дослідники дизайн-освіти, зокрема В. Шпільчак, висловлює думку щодо її ефективності, яка суттєво залежить від раннього ознайомлення учнівської молоді з дизайном. Незаперечним є факт, – пише він, – що у шкільному віці активно формуються естетичні потреби, смаки, відбувається вибір майбутньої професії [12, с. 365-376].

Основна мета та завдання дизайн-освіти полягають у формуванні гармонійно розвиненої особистості, науковому світогляді, абстрактному й творчому мисленні, фантазії, розумових та організаторських здібностей, в поєднанні трудових та художньо-конструкторських знань тощо.

На якому ж рівні знаходить місце дизайн-освіта учнів в XXI ст.? Мабуть, на найнижчому, але саме життя показує нам підтвердження того, що потреба в початковій допрофесійній підготовці молоді посідає вагомe місце в сучасному просторі дизайн-освіти. Про необхідність включення дизайну в освітній процес на всіх його рівнях, починаючи з дошкільного, підкреслюють сучасні теоретики та педагоги-дизайнери.

Профорієнтаційна орієнтація майбутніх фахівців спрямована на засвоєння необхідних знань: соціально-економічні й психофізіологічні умови правильного вибору професії, уміння аналізувати вимоги професії, професійно-значущі якості, шляхи й засоби їх розвитку.

Профорієнтація майбутніх студентів дизайну повинна включати систему заходів, спрямованих на надання допомоги у виборі професії, а саме: професійна просвіта, уміння виявляти схильності до виду діяльності, брати відповідальність за наслідки свого вибору, професійне виховання (формування працьовитості, працездатності, професійної відповідальності, здібностей та схильностей), професійний розвиток особистості. Всі перераховані заходи є поштовхом у виборі майбутньої професії фахівця, його самовизначення та формування майбутнього спеціаліста в системі якісного освітнього середовища дизайну.

Починаючи ще з загальноосвітньої школи, а саме в процесі навчання учнів, необхідно робити акцент на

концепції положення дизайн-освіти, реалізації програми «людина-проекування-середовище». Сучасний освітній простір особистості охоплюють три основні сфери діяльності: формування свідомості, розвиток практичних навичок, знайомство з теорією та практикою дизайну.

Ідея створення та розвитку в Україні початкового ступеню дитячої дизайнерської освіти, яка міститься у доступній для дітей формі, належить Харківській школі дизайну. Вченими кафедри дизайну у свій час проводився експеримент зі створення спеціального курсу навчання, розвитку альтернативної системи безперервної дизайн-освіти [5, с. 160].

Тенденція вікового розвитку показує впровадження дизайн-освіти в автономну систему коледжу. Коледж як інноваційний тип системи освіти підвищеного рівня підготовки фахівців займає особливе місце у структурі дизайн-освіти. Коледж виступає розповсюдженим типом освітньої установи у світовій системі професійної підготовки та інноваційним – у вітчизняній.

Вища школа сьогодні повинна закласти науковий фундамент для оцінки наслідків професійної діяльності фахівців, сприяти розвитку творчих здібностей особистості, забезпечити професійну мобільність і конкурентоспроможність. Освітнє середовище сучасної вищої школи виховує не лише освічену, але й високоморальну людину, здатну з повагою та бережливістю ставитися до всього, що її оточує.

В національній системі освіти займає пріоритетне місце післядипломна освіта за напрямом «дизайн», яка здійснює перепідготовку фахівців. Художнє моделювання передусім забезпечує формування фахової компетентності громадян, поглиблення, розширення і оновлення професійних знань, умінь і навичок.

Саме від якості підготовки спеціаліста з дизайну в системі післядипломної освіти залежить набуття професійної компетенції, здатність виконання професійної роботи, отримання посади відповідно до отриманої кваліфікації на підприємствах, фірмах і організаціях, будинках моделей, в освітніх установах різних рівнів акредитації. Крім цього, вагомою складовою якості освітнього навчального процесу виступає відстеження поточних результатів: навчання, викладання змісту, аналізу кінцевих результатів після завершення підвищення кваліфікації, проектування саморозвитку та самооцінки професійної компетентності та особистісного росту.

Модернізація системи освіти в Україні та розвиток професійної дизайн-освіти проявляється в таких тенденціях: оновлення та модернізація структури змісту професійної освіти, підготовка професіонала своєї справи, високий рівень морального, громадянського, патріотичного виховання, проведення моніторингу освітнього процесу і професійного становлення студентів; основної потреби молоді у самовираженні; забезпечення участі роботодавців і партнерів у вирішенні проблем професійної освіти; встановлення пріоритету освіти над усіма іншими проявами життя суспільства тощо.

Щоб уявити вищезазначену модернізацію сучасної якісної системи дизайнерської освіти, можна схематично представити послідовно вибудовану різнорівневу систему становлення освітнього середовища майбутнього фахівця, як: 1) дизайн у системі загальної освіти (профільне і непрофільне навчання); 2) дизайн-освіта у системі професійної освіти (коледж, ліцей); 3) дизайн-освіта у ВНЗ різних рівнів акредитації (академія, університет); 4) післядипломна дизайнерська освіта; 5) друга вища освіта (дизайн) і курсова підготовка дизайнерів та аматорів дизайнерського мистецтва.

Перспектива впровадження системи різнорівневої професійної підготовки майбутніх дизайнерів та її впровадження в систему дизайн-освіти сприятиме зростанню її якості. В життєвому самовизначенні, практичній впевненості майбутньої професії відбувається формування ціннісно-професійних якостей майбутнього фахівця.

Головним завданням підготовки дизайнерів лишається зростання саме якості процесу навчання і одночасно створення системи якісної дизайн-освіти. Важливим аспектом, у першу чергу, виступає якість процесу навчання, що залежить від безлічі чинників, взаємодії, умов, в яких він здійснюється. Провідним чинником в дизайн-освіті виступає педагогічна система та її умови, яка забезпечує процес навчання та виховання.

Основні критерії оцінювання якості освітнього середовища при підготовці фахівця дизайну можна поділити на дві основні групи: 1) оцінювання професійних знань, навичок і вмінь; 2) оцінювання самосвідомості професіоналізму та структури індивідуальних професійних якостей.

Професійна самосвідомість характеризується спрямованістю й готовністю особистості до обраної професії. Вона спонукає особистість до активної діяльності й сприяє підвищенню якості засвоєння знань, набуття навичок та вмінь.

Формування професійної спрямованості майбутнього фахівця дизайну – це педагогічно організований і контрольований процес навчання як «духовне взаємозбагачення викладачів і студентів», в якому викладач здійснює спрямування професійного становлення студента, забезпечує виявлення й розвиток здібностей та інтересу до професії [7].

Як засвідчує аналіз практичного спостереження, професійна підготовка дизайнерів в багатьох випадках здійснюється навчальним закладом. Саме сьогодні актуальним постає питання поєднання зусиль професорсько-викладацького складу різних вищих навчальних закладів України, в яких здобувається освіта фахівця в галузі «Дизайн», створення цілісної єдиної загальнонавчальної системи якісної професійної підготовки дизайнерів з визначенням особливостей їхнього регіону, характеру розвитку економіки, національних та соціокультурних традицій населення тощо.

Висновки та перспективи подальших досліджень. На основі проведеного аналізу якості освітньої професійної підготовки фахівця дизайну ми дійшли висновку, що за всіх часів науковці та практики прагнули визначити критерії якості професійної підготовки фахівців дизайну. Освітні рівні та перспектива розвитку дизайну в XXI столітті, що представляє собою найвищу духовно-змістовну та матеріальну цінність, знаходить своє місце в процесі формування професійної майстерності майбутнього фахівця дизайну. Модернізація дизайн-освіти буде ефективною, якщо враховуватимуться умови й досягатиметься успіх в організації таких складових фахівця дизайну: профорієнтація, впровадження основ дизайн-освіти в шкільний навчальний процес, орієнтація на дизайн в коледжах,

ліцеях, професійна підготовка фахівця дизайну у ВНЗ, післядипломна освіта.

Створення рівних правових та економічних умов для соціального партнерства закладів дизайнерської освіти, врахування аспектів функцій та завдань освітньої діяльності направлено на забезпечення якісної професійної освіти фахівців дизайну, що визначається розвиненістю особистісно-професійного становлення їхньої професійної підготовки.

З огляду на вищезазначене, подальший науковий пошук убачаємо у напрямку побудови моделі формування професійної компетентності майбутнього викладача дизайну одягу, що відповідатиме вимогам якісної дизайнерської освіти, та виявленні закономірностей модернізації дизайн-освіти у забезпеченні належної якісної професійної підготовки фахівця.

ЛІТЕРАТУРА

1. Академічний тлумачний словник. Словник української мови (1970-1980). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://sum.in.ua/s/jakistj>.
2. Болдуєв М. В. Оцінювання якості вищої освіти: норми, критерії, характеристики, методи / М. В. Болдуєв // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [ред. кол. : Т.І. Сущенко (гол. ред.) та ін.]. – Запоріжжя, 2011. – Вип. 21 (74). – С. 232-239.
3. ДСТУ ISO 9000:2007. Системи управління якістю. Основні положення та словник термінів. – К.: Держспоживстандарт України, 2008. – 37 с.
4. Закон України «Про вищу освіту» №2984-III, зі змінами від 19 січня 2010 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2984-14>
5. Зінченко В. О. Тенденції розробки моделі фахівця / В. О. Зінченко // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах : зб. наук. пр. / [ред.-кол.: Т. І. Сущенко (гол. ред.) та ін.]. – Запоріжжя, 2011. – Вип. 21 (74). – С. 65-69.
6. Ковешникова Е. Н. Теория и методика художественного профессионального образования (на материале подготовки дизайнеров) : дис. докт. пед. наук. / Е. Н. Ковешникова. – М., 2000. – С. 388-389.
7. Росновская Л. В. Проектирование профессиональной подготовки конструкторов одежды в услови-

ях вуза [Электронный ресурс] / Л. В. Рановская. – Режим доступа: <http:// nauka- pedagogika. Com / pedagogika - 13-00-08 / dissertaciya proektirovanie – professionalnoy podgotovki – konstruktorov – odezhdy – v – usloviyah -vuz.a>.

8. Сидоренко В. Ф. Дизайнерские методы познания [Электронный ресурс] / В. Ф. Сидоренко. – Режим доступа: <http://www. sreda.boom.ru>.

9. Сущенко Т. И. Особенности педагогического процесса высшей школы в эпоху приоритета личности / Т. И. Сущенко // Научный поиск в воспитании: парадигмы, стратегия, практика : сборник докладов и тезисов выступлений 3-й Международной научно-практической конференции 24-25 марта 2011 г. – М. : МГПИ, АПК и ППРО, 2011. – 438 с.

10. Тименко В. П. Дизайн-освіта в дитячому садку і початковій школі / В. П. Тименко // Палітра педагога. – 1999. – № 1. – С. 14-17.

11. Чигарьков В. М. Из опыта образования в Великобритании / В. М. Чигарьков. – М.: Техническая эстетика. – 1990. – №1. – С. 40.

12. Шпільчак В. А. Довузівська дизайнерська освіта: проблеми і перспективи / В. А. Шпільчак // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Художня освіта: зб. наук. праць; упоряд. і відп. ред. С. О. Черепанова. – Вип. 5. – Львів: Світ, 2000. – С. 365-376.

REFERENCES

1. Akademichnyi tлумachnyi slovnyk. (1970-1980). Slovnyk ukrajynskoi movy [Ukrainian dictionary]. Retrieved from: <http://sum.in.ua/s/jakistj/> [in Ukrainian]
2. Bolduyev, M. V. (2011). Otsiniuvannia yakosti vyshhoi osvity: normy, kryterii, kharakterystyky, metody [Higher education quality assessment: standards, criteria, characteristics, methods]. *Pedahohika formuvannya tvorchoyi osobystosti u vyshchii i zahalno-osvitniyi shkolakh – Pedagogy of creative personality formation at higher and secondary schools*, 21 (74), 232–239 [in Ukrainian].

3. *Systemy upravlinnia yakistiu. Osnovni polozhennia ta slovnyk terminiv [Quality management systems. The main provisions and glossary]*. (2008). DSTU ISO 9000:2007. Kyiv: Derzhspozhyvstandart Ukrainy [in Ukrainian].

4. *Zakon Ukrainy “Pro vyshhu osvitu”, iz zminamy vid 19 sichnya 2010 roku № 2984-III [Law of Ukraine “On Higher Education” as amended on January 19 2010, №2984-III]* (2010, January 19) [in Ukrainian].

5. Zinchenko V. O. (2011). Tendentsii rozrobky modeli fakhivtsia [Trends of developing a model professional].

Pedahohika formuvannya tvorchoyi osobystosti u vyshchiiy i zahalnoosvitniy shkolakh – Pedagogy of formation of creative personality at higher and secondary schools, 21 (74) 65-69. Zaporizhzhya [in Ukrainian].

6. Koveshnykova, E. N. (2000). Teoriya i metodika khudozhestvennogo professyonal'nogho obrazovaniya (na materyale podgotovky dizainerov) [Theory and methods of artistic profesional education (through the example of training designers)]. *Extended abstract of Doctor's thesis*. Moscow. [in Russian].

7. Rosnovskaya L. V. *Proektirovanie professionalnoi podgotovki konstruktorov odezhd v usloviyakh vuza [Designing Professional training of fashiob designers in terms of high school]*. Retrieved from: <http://nauka-pedagogika.Com / pedagogika-13-00-08 / dissertaciya-proektirovanie - professionalnoy podgotovki - konstruktorov - odezhd - v -usloviyah -vuza> [in Ukrainian].

8. Sidorenko, V. F. *Dizainerskie metody poznaniya [Designers' cognition methods]*. Retrieved from: <http://www.sreda.boom.ru>. [in Russian].

9. Sushchenko, T. Y. (2011). Osobennosti pedagogicheskogo protsessa vysshei shkoly v epokhu

prioriteta lichnosti [Features of the educational process at higher educational institutions in the period of personality priority]. *Nauchnyy poisk v vospitanii: paradigmy, strategiya, praktika – Scientific search in education: paradigms, strategy, practice: collection of scientific works of the 3rd International Scientific and Practical Conference*. (pp. – 40). Moscow: MHPI, APK and PPRO [in Russian].

10. Tymenko, V. P. (1999). *Dyzain-osvita v dytiachomu sadku i pochatkovii shkoli [Design education at kindergardens and primary schools]*. Palitra pedahoha – *Pedagogue's palette* [in Ukrainian].

11. Chygarkov, V. M. (1990). *Iz opyta obrazovaniya v Velikobrytanii [From the experience of education in the UK]*. *Tekhnicheskaya estetika – Industrial art*. Moscow. [in Ukrainian].

12. Shpilchak, V. A. (2000). *Dovuzivska dyzainerska osvita: problemy i perspektyvy [Pre-design education: problems and prospects]*. *Dialoh kultur: Ukraina u svitovomu konteksti – Dialogue of Cultures: Ukraine in the global context, 5, 365-376* [in Ukrainian].

*Белла Григорьевна Голик,
аспирант кафедры культурологии и методики преподавания культурологических дисциплин,
Полтавский национальный педагогический университет имени В. Г. Короленко,
ул. Остроградского 2, г. Полтава, Украина*

КАЧЕСТВО ОБРАЗОВАТЕЛЬНОЙ СРЕДЫ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКИ СПЕЦИАЛИСТА ДИЗАЙНА

В статье раскрыта структура образовательных уровней качественной профессиональной подготовки специалиста дизайна. Определено понятие качества образования на всех уровнях. Научно обосновано понятие «дизайн-образование», которое выступает предметом культурного, эстетического и творческого исследования, становления и ориентации специалиста в выборе будущей профессии. Отмечено, что образовательная среда профессиональной подготовки специалиста дизайнера представляет собой последовательное построение системы его профессиональной ориентации и профессионального становления. Составляющей уровней становления специалиста выступает профориентация в определении будущей профессии: умение проявлять склонность к виду деятельности, принимать ответственность за последствия выбора, формировать трудолюбие, работоспособность, ориентация на собственные способности и наклонности. Процесс обучения учащейся молодежи делает акцент на концепцию «человек-проектирования-среда», что приводит к основным сферам ее деятельности: формирование сознания, развитие навыков, использование теории на практике. Отметим, что в области высшей школы строится структура профессионального фундамента оценки последствий деятельности специалиста, осваиваются творческие способности личности, обеспечивается мобильность и конкурентоспособность. Последипломное образование ориентировано на способность выполнения профессиональной работы, получение должности, соответствующей квалификации, саморазвитие и самооценку профессиональной компетентности и личностного роста. Именно перспектива внедрения системы разноуровневой профессиональной подготовки специалиста дизайнера будет эффективно способствовать росту ее качества. Образовательная среда будет зависеть от учебного заведения, в котором удачно сочетается профессорско-преподавательский состав, личности региона, развитие экономики, традиций. Активная деятельность преподавателя и студента на всех образовательных уровнях будет способствовать повышению качества усвоения знаний, приобретения навыков и профессиональных умений.

Ключевые слова: образование, дизайн, качество, дизайн-образование, специалист, профориентация, высшее учебное заведение, профессиональная подготовка, образовательные уровни, профессиональная компетентность, последипломное образование.

Bella Holyk,
post-graduate student,
Department of Cultural Studies and Methods Of Teaching Cultural Subjects,
Poltava National Pedagogical University named after V. G. Korolenko,
2, Ostrohradskoho Str., Poltava, Ukraine

QUALITY OF THE EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF FUTURE DESIGNERS' PROFESSIONAL TRAINING

The article deals with the structure of the educational levels of high-quality professional training of future designers. The phenomenon of the educational quality at all its levels has been defined. There has been also scientifically substantiated the concept of design education that serves as the subject of cultural, aesthetic and creative research, as well as the professional becoming of professionals in this field. It has been noted that the educational environment of future designers' professional training presents the consistent system formation of their professional orientation and development. The constituent of the levels of future designers' professional development is their vocational guidance, which is reflected in the following aspects: the ability to manifest a taste for a certain kind of activity, take responsibility for the consequences of one's own choice, to develop diligence, working capacity, orientation at own capabilities and affections. The training process of students emphasizes the concept "person-design-environment" which leads to the main areas of activity: forming consciousness, developing skills, applying theory in practice. As for higher school, the structure of professional basis of assessing consequences of professional activities is building there. Besides it is oriented at the development of personal creative skills, providing mobility and competitiveness. Postgraduate education is focused on the ability to perform professional duties, to get an appointment according to one's qualification level, self-development and self-assessment of professional competence and personal development. It is the implementation of the system of multileveled professional training of future designers which will effectively assist its quality improvement. The educational environment will depend on the educational institution which successfully combines staff, region, economic development, and traditions. The activity of a teacher and a student at all educational levels will provide the education quality improvement and professional skills acquisition.

Keywords: education, design, quality, design-education, specialist, vocational guidance, higher educational institution, professional training, educational levels, professional competence, postgraduate education.

Подано до редакції 18.01.2016

Рецензент: д. пед. н., доц. Л. М. Рибалко
